

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

INFORMACJA O ZAWODZIE

Analitik kredytowy (241302)

Analiticy finansowi

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Analityk kredytowy **(241302)**

Analitycy finansowi

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Analityk kredytowy (241302)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [97]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://pixabay.com/pl/nowoczesna-analytyka-marketing-1316900>
[dostęp: 10.07.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	7
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Analizowanie i ocenianie wniosków kredytowych.....	8
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Sporządzanie dokumentacji kredytowej.....	9
3.4. Kompetencja zawodowa Kz3: Monitorowanie ryzyka w okresie kredytowania.....	10
3.5. Kompetencje społeczne.....	11
3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	11
3.7. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	12
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	12
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	12
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	13
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	14
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	14
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	15
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	15
7. SŁOWNIK POJĘĆ	17
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	17
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	19

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Analityk kredytowy 241302

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Analityk.
- Analityk.
- Analityk finansowy.
- Credit analyst.
- Financial analyst.
- Inspektor kredytowy.
- Specjalista do spraw kredytów.
- Specjalista do spraw ryzyka kredytowego.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 2413 Financial analysts.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie PO KL (2011–2013) „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertki:

- Mateusz Kozieł – IBM Global Financing Polska Sp. z o.o., Warszawa.
- Katarzyna Wieszczyk-Kurcin – Tax & Capital Advisors Sp. z o.o., Złotów.
- Joanna Woźniczka – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Katarzyna Mirkowska – PBS Sp. z o.o., Sopot.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Magdalena Jackman – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Ryszard Pieńkowski – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Sebastian Stefański – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Daria Świsulska – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Małgorzata Domańska-Plichta – PBS Sp. z o.o., Sopot.

Recenzenci:

- Alicja Wysocka – PKO BP SA, Koszalin.
- Iwona Kątna – Ekspert niezależny, Gdynia.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Tomasz Bąkowski – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Warszawa.
- Przemysław Woliński – Polska Fundacja Przedsiębiorczości, Szczecin.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Analityk kredytowy zajmuje się analizą kredytową⁴ i badaniem zdolności kredytowej¹⁶ wnoskodawców (klienci indywidualni i instytucjonalni), bieżącą oceną poziomu ryzyka potencjalnych transakcji przeprowadzanych z klientami. Dodatkowo zajmuje się oceną zabezpieczeń kredytów, określaniem poziomu ryzyka związanego z zabezpieczeniami kredytu¹⁴, określaniem warunków transakcji kredytowych, bieżącym monitorowaniem sytuacji ekonomicznej kredytobiorców i rynku.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Analityk kredytowy odpowiada za rozpatrywanie wniosków kredytowych klientów indywidualnych i instytucjonalnych instytucji finansowej poprzez weryfikowanie dokumentów finansowych i prawnych, dołączonych do wniosku kredytowego¹³. Zajmuje się bieżącym monitorowaniem sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zdolności klienta do regulowania zobowiązań wynikających z umowy kredytowej¹¹. Rekomenduje i ustala warunki finansowania transakcji, a także podejmuje decyzje w zakresie przyznanych kompetencji.

Sposoby wykonywania pracy

Praca analityka **kredytowego** polega m.in. na:

- rozpatrywaniu wniosków kredytowych klientów instytucji,
- szacowaniu ryzyka kredytowego¹⁰ związanego z udzieleniem kredytu/gwarancji finansowej,
- weryfikowaniu dokumentacji kredytowej załączonej do wniosku kredytowego,
- ocenianiu sytuacji ekonomicznej i finansowej wnoskodawcy,
- opiniowaniu i rekomendowaniu warunków udzielania kredytu,
- weryfikowaniu i ocenie jakości proponowanych zabezpieczeń finansowych pod kątem adekwatności zabezpieczenia do ponoszonego ryzyka,
- monitorowaniu ryzyka kredytowego klienta w okresie trwania umowy,
- monitorowaniu bieżącej sytuacji ekonomicznej i prawnej na rynku,
- archiwizowaniu wniosków kredytowych i dokumentacji finansowej zgodnie z przepisami prawa i zasadami panującymi w instytucji.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2., 3.3. i 3.4. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejszem pracy **analityka kredytowego** są pomieszczenia biurowe instytucji finansowej. Najczęściej są to pomieszczenia typu open space⁹ z wydzielonymi stanowiskami pracy analityków.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Analityk kredytowy wykorzystuje narzędzia takie, jak np.:

- komputer z dostępem do internetu,
- telefon,
- kserokopiarkę,
- skaner,
- faks,
- pakiety oprogramowania biurowego,
- oprogramowanie informatyczne instytucji finansowej do oceny ryzyka kredytowego.

Organizacja pracy

Analityk kredytowy pracuje w pomieszczeniach biurowych instytucji finansowej. Jest to praca stacjonarna w trybie jednozmianowym, w pełnym wymiarze godzin. W zależności od profilu działalności instytucji finansowej analityk kredytowy może rozpatrywać wnioski kredytowe osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej. Praca analityka kredytowego ma charakter indywidualny. Bardzo rzadko zdarza się, by analityk pracował zespołowo.

Praca analityka kredytowego jest pracą o charakterze zadaniowym, w której musi rozpatrywać wnioski z zachowaniem terminów rozpatrzenia. Często, ze względu na liczbę wniosków do rozpatrzenia, analityk pracuje pod presją czasu. W przypadku dużej liczby wniosków kredytowych analityk może wykonywać swoją pracę w godzinach nadliczbowych.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Wykonywanie pracy w zawodzie **analityk kredytowy** nie wiąże się z występowaniem specyficznych zagrożeń dla zdrowia. Długotrwała praca przy komputerze może wiązać się z obciążeniem dla narządu wzroku i kręgosłupa. Osoby zatrudnione w tym zawodzie dość często narażone są na stres i pracują pod presją czasu, z czym związane są: duże obciążenie psychiczne i okresowo objawy wyczerpania lub zmniejszenia odporności organizmu.

Do występujących w zawodzie chorób można zaliczyć m.in.:

- zwyrodnienia narządów ruchu,
- zwyrodnienia kręgosłupa,
- choroby związane ze stresem,
- choroby wzroku.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **analityk kredytowy** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- sprawność układu mięśniowo-szkieletowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- spostrzegawczość,
- zręczność rąk i palców;

w kategorii sprawności i zdolności

- podzielność uwagi,
- dobra pamięć,
- rozumowanie logiczne,
- uzdolnienia rachunkowe,
- zdolność strategicznego myślenia,
- zdolność selektywnego wyboru informacji,
- łatwość wypowiedzania się w mowie i piśmie,
- zdolności organizacyjne i analityczne,
- gotowość do pracy pod presją czasu,
- zdolność do współdziałania;

w kategorii cech osobowościowych

- samodzielność,
- samokontrola,
- rzetelność oraz dokładność,
- odpowiedzialność,
- systematyczność,
- kreatywność i otwartość na innowacyjne rozwiązania,
- odporność emocjonalna i na stres,
- asertywność.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.5. Kompetencje społeczne; 3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Ze względu na wydatek energetyczny praca **analityka kredytowego** zaliczana jest do prac lekkich. W związku z tym nie ma szczególnych wymagań fizycznych dla kandydatów do tego zawodu. Przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu są zaburzenia psychiki (zwłaszcza nerwicowe) oraz upośledzenie umysłowe (nawet w stopniu lekkim).

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **analityk kredytowy** preferowane jest wykształcenie wyższe I stopnia na kierunkach: finanse i rachunkowość, ekonomia, ekonometria, rachunkowość.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykonywanie zawodu **analityk kredytowy** nie wymaga specjalistycznych kwalifikacji i uprawnień.

Wśród czynników zwiększających potencjał zatrudnieniowy kandydata do pracy w zawodzie analityk kredytowy można wymienić:

- posiadanie świadectw i certyfikatów potwierdzających udział kandydata w szkoleniach w zawodzie analityka kredytowego, prowadzonych przez prywatne przedsiębiorstwa,
- posiadanie certyfikatów potwierdzających umiejętności zawodowe kandydata, takich jak np.: Certyfikowany Konsultant do spraw Finansowych, Dyplomowany Pracownik Bankowy czy też certyfikat Specjalisty z zakresu analizy kredytowej podmiotu gospodarczego, przyznawany przez Związek Banków Polskich,
- posiadanie zaświadczeń o ukończeniu szkoleń z tematów pokrewnych, które mogą pomóc w codziennej pracy analityka kredytowego, np. z zakresu zarządzania ryzykiem¹⁵,
- posiadanie certyfikatów potwierdzających znajomość języka obcego na poziomie co najmniej komunikatywnym (najczęściej stosowany jest język angielski).

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Analityk kredytowy może:

- obrać ścieżkę specjalistyczną – i przy odpowiednim poziomie doświadczenia awansować na starszego analityka, specjalistę, eksperta (w zależności od przyjętej nomenklatury),
- obrać ścieżkę kierowniczą i awansować na stanowisko team leadera zespołu, kierownika działu czy dyrektora działu (w zależności od przyjętej nomenklatury),
- mając rozległą wiedzę na temat produktów finansowych oraz ryzyka z nimi powiązanego, starać się o pracę na stanowisku managera produktu,
- rozszerzać swoje kompetencje zawodowe poprzez kształcenie lub szkolenie w zawodach pokrewnych.

Analityk kredytowy może również aplikować na stanowiska związane z audytem⁵, takie jak np. specjalista do spraw controllingu, audytor po uzupełnieniu i potwierdzeniu kompetencji.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **analityk kredytowy** nie ma możliwości potwierdzenia kompetencji zawodowych w ramach edukacji formalnej.

Zawód analityka kredytowego można uzyskać, korzystając ze szkoleń i kursów organizowanych przez firmy zewnętrzne oraz pracodawców.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **analityk kredytowy** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Specjalista do spraw controllingu	241102
Doradca do spraw leasingu	241205
Specjalista ds. factoringu	241305
Analityk finansowy	241306
Specjalista zarządzania ryzykiem (underwriter)	241310
Analityk inwestycyjny	241311
Audytor	242204
Pośrednik finansowy	331103
Pracownik do spraw kredytów	331201
Pracownik do spraw pożyczek	331202
Pracownik obsługi klienta instytucji finansowej	331203

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **analityk kredytowy** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Analizowanie dokumentów finansowych i prawnych pod względem merytorycznym.
- Z2 Ocenianie zdolności kredytowej z uwzględnieniem analizy ilościowej² i jakościowej³.
- Z3 Ocenianie poziomu ryzyka transakcji kredytowej oraz jakości i wartości proponowanych zabezpieczeń transakcji w relacji do skali ryzyka.
- Z4 Pozyskiwanie informacji niezbędnych do oceny poziomu ryzyka transakcji kredytowej.
- Z5 Sporządzanie rekomendacji kredytowej.
- Z6 Monitorowanie i raportowanie o kondycji finansowej kredytobiorcy w okresie kredytowania.
- Z7 Monitorowanie ryzyka transakcji kredytowej oraz wartości zabezpieczeń w okresie kredytowania.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Analizowanie i ocenianie wniosków kredytowych

Kompetencja zawodowa Kz1: Analizowanie i ocenianie wniosków kredytowych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Analizowanie dokumentów finansowych i prawnych pod względem merytorycznym	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Przepisy Prawa bankowego, Kodeksu cywilnego, Kodeksu spółek handlowych i inne specyficzne dla kredytobiorców lub przedsiębiorców inwestycyjnych; • Formy zabezpieczenia transakcji kredytowej; • Zasady kompletowania dokumentacji kredytowej oraz sposoby jej weryfikacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować przepisy z zakresu Prawa bankowego, Kodeksu cywilnego, Kodeksu spółek handlowych i inne przepisy prawa w celu analizy dokumentacji kredytowej; • Weryfikować dokumenty dotyczące zabezpieczeń transakcji kredytowej; • Weryfikować jakość dokumentacji kredytowej.

Z2 Ocenianie zdolności kredytowej z uwzględnieniem analizy ilościowej i jakościowej	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady rachunkowości oraz analizy finansowej; • Metody określania poziomu ryzyka kredytowego; • Zasady prawidłowego identyfikowania i stosowania odpowiedniej metodologii oceny zdolności kredytowej; • Zasady korzystania z narzędzi informatycznych do badania zdolności kredytowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oceniać zdolność kredytową na podstawie dostarczonych dokumentów finansowych; • Analizować informacje pozyskane w celu oceny zdolności kredytowej, między innymi z systemów do oceny zdolności kredytowej; • Dostosowywać metody badania zdolności kredytowej do danej transakcji; • Korzystać z narzędzi informatycznych do analizy i oceny zdolności kredytowej.

Z3 Ocenianie poziomu ryzyka transakcji kredytowej oraz jakości i wartości proponowanych zabezpieczeń transakcji w relacji do skali ryzyka	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady oceny zabezpieczeń; • Zasady oceny ryzyka transakcji kredytowej; • Wewnętrzne regulacje i procedury dotyczące oceny poziomu ryzyka oraz wymaganych zabezpieczeń. 	<ul style="list-style-type: none"> • Weryfikować i oceniać ryzyko proponowanego zabezpieczenia; • Oceniać poziom ryzyka transakcji kredytowej; • Przeprowadzać inspekcje kredytowe.

Z4 Pozyskiwanie informacji niezbędnych do oceny poziomu ryzyka transakcji kredytowej	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Specyfikę branży, rynku i konkurencji; • Narzędzia do badania zdolności kredytowej • Dokumentację kredytową i sposób jej weryfikacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskiwać informacje oraz sprawdzać wiarygodność wnioskodawcy w wewnętrznych i zewnętrznych bazach danych; • Korzystać z narzędzi do badania zdolności kredytowej; • Weryfikować kompletność dokumentacji kredytowej.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Sporządzanie rekomendacji kredytowej

Kompetencja zawodowa Kz2: Sporządzanie rekomendacji kredytowej obejmuje zadanie zawodowe Z5, do realizacji którego wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z5 Sporządzanie rekomendacji kredytowej	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Przepisy dotyczące oceny zdolności kredytowej oraz prawnych zabezpieczeń; • Zakres dokumentacji niezbędnej do podjęcia decyzji kredytowej; • Zasady sporządzania rekomendacji decyzji kredytowej; • Zasady podejmowania decyzji kredytowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oceniać poziom ryzyka kredytowego transakcji w celu podjęcia właściwej decyzji kredytowej oraz określać warunki kredytowania minimalizujące ryzyko danej transakcji; • Kompletować dokumentację niezbędną do podjęcia decyzji kredytowej zgodnie z przepisami i procedurami wewnętrznymi; • Sporządzać rekomendację decyzji kredytowej;

	<ul style="list-style-type: none"> • Podejmować decyzje kredytowe (w zakresie zgodnym z posiadanymi kompetencjami).
--	--

3.4. Kompetencja zawodowa Kz3: Monitorowanie ryzyka w okresie kredytowania

Kompetencja zawodowa Kz3: Monitorowanie ryzyka w okresie kredytowania obejmuje zestaw zadań zawodowych Z6 i Z7, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z6 Monitorowanie i raportowanie o kondycji finansowej kredytobiorcy w okresie kredytowania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIĘJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zakres stosowania i częstotliwość monitoringu sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy; • Zasady korzystania z systemów bankowych i zewnętrznych baz danych; • Zakres dokumentacji do monitoringu klienta; • Zasady archiwizacji dokumentacji kredytowej zgodnie z obowiązującymi procedurami i przepisami prawa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzać monitoring kondycji finansowej klienta z wykorzystaniem elementów analizy jakościowej i ilościowej; • Analizować pozyskane informacje z systemów bankowych i zewnętrznych baz danych; • Weryfikować kompletność i jakość dokumentacji do monitoringu klienta i transakcji, korzystać z narzędzi informatycznych do monitorowania kondycji finansowej kredytobiorcy w trakcie kredytowania; • Archiwizować dokumentację kredytową zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi instytucji.

Z7 Monitorowanie ryzyka transakcji kredytowej oraz wartości zabezpieczeń w okresie kredytowania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIĘJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Przepisy prawa oraz regulacje wewnętrzne dotyczące procesu kredytowego w banku/instytucji finansowej; • Zasady przeprowadzania i częstotliwość monitoringu zabezpieczeń; • Przepisy dotyczące klasyfikacji ekspozycji banku/instytucji finansowej na ryzyko; • Zasady przeprowadzenia monitoringu ryzyka transakcji; 	<ul style="list-style-type: none"> • Weryfikować spełnienie warunków umownych przed postawieniem kredytu do dyspozycji, przeprowadzać inspekcje i weryfikować zaawansowanie kredytowanego przedsięwzięcia oraz monitorować poprawność wykorzystania kredytu; • Monitorować skutecznie zabezpieczenia prawne minimalizując ryzyko banku/instytucji; • Dokonywać prawidłowej klasyfikacji ekspozycji banku/instytucji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa; • Identyfikować transakcje zagrożone i podejmować odpowiednie działania.

3.5. Kompetencje społeczne

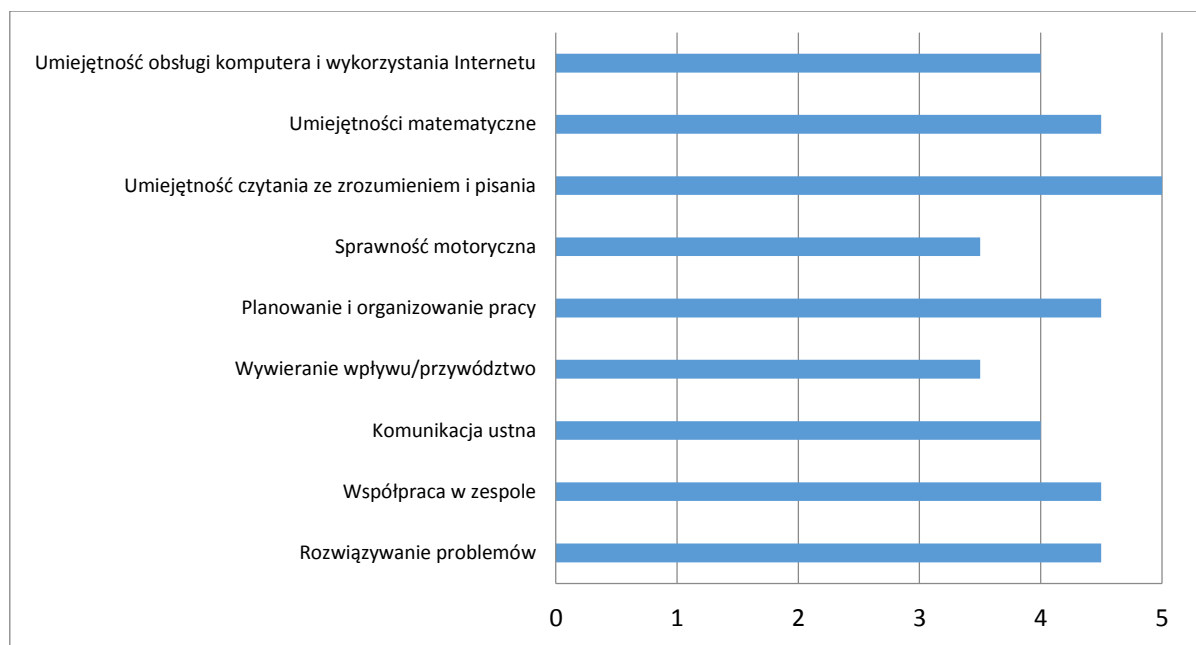
Pracownik w zawodzie **analityk kredytowy** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki swoich działań dotyczących analizy kredytowej.
- Podejmowania wyzwań zawodowych z uwzględnieniem norm etycznych obowiązujących analityka kredytowego.
- Podejmowania samodzielnych decyzji dotyczących analizy kredytowej, zachowując odporność na wywieranie wpływów przez otoczenie.
- Angażowania się w realizację wykonywanych zadań i przyjmowania odpowiedzialności za ich przeprowadzenie.
- Dostosowywania własnego zachowania do okoliczności występujących w środowisku pracy analityka kredytowego.
- Kierowania się zasadami etyki zawodowej i obowiązującymi przepisami właściwymi dla branży bankowej.
- Rozwoju zawodowego w zakresie wykonywania zawodu analityk kredytowy i w pokrewnych obszarach.
- Dzielenia się wiedzą i doświadczeniem w zespole pracowniczym.

3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **analityk kredytowy**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **analityk kredytowy**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.7. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **analityk kredytowy** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Analityk kredytowy może ubiegać się o pracę w:

- departamentach rozpatrujących wnioski kredytowe w instytucjach finansowych, bankach,
- departamentach zarządzania ryzykiem w instytucjach finansowych,
- Spółdzielczych Kasach Oszczędnościowo-Kredytowych,
- funduszach pożyczkowych,
- funduszach poręczeń kredytowych,
- funduszach celowych,
- państwowych osobach prawnych,
- funduszach venture capital¹²,
- firmach audytorskich,
- firmach leasingowych⁷,
- firmach faktoringowych⁶,
- agencjach ratingowych¹.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.mpips.gov.pl/analizy-i-raporty/raporty-sprawozdania/rynek-pracy/zawody-deficytowe-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porpp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-rynku-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu **analityk kredytowy** można uzyskać studiując w szkołach wyższych (uniwersytety, politechniki, wyższe szkoły zawodowe) – na kierunkach ekonomia, finanse i rachunkowość, bankowość, na studiach:

- I i II stopnia ze specjalizacją np. bankowość i ubezpieczenia, rynki finansowe,
- podyplomowych, m.in. w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym, zarządzania ryzykiem w instytucjach finansowych.

Szkolenie

Szkolenia i potwierdzanie kompetencji dla **analityków kredytowych** oferują:

- instytucje finansowe zatrudniające analityków kredytowych,
- instytucje funkcjonujące na rynku usług szkoleniowych.

Przykładowa tematyka szkoleń:

- kurs przygotowujący do wykonywania zawodu analityka kredytowego,
- zaawansowana sprawozdawczość finansowa,
- warsztaty dla analityków kredytowych: analiza ekonomiczno-finansowa,
- akademia dla analityków kredytowych.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) mediana⁸ miesięcznych wynagrodzeń na stanowisku **analityk kredytowy** wynosi 5940 zł brutto miesięcznie.

Wysokość wynagrodzeń jest uzależniona jest m.in. od:

- wielkości i kapitału firmy,
- wykształcenia i stażu pracy oraz regionu zatrudnienia.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczecblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **analityk kredytowy** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R); wymagane jest wówczas wyposażenie stanowiska w uchwyty, poręcze, regulowaną wysokość krzesła, podnóżka i inne udogodnienia,
- poruszających się na wózkach inwalidzkich (05-R); wymagany jest wówczas odpowiedni dobór stanowiska bądź ograniczenie lub zmodyfikowanie zakresu pracy w celu umożliwienia wykonywania zadań w pozycji siedzącej; zalecana praca biurowa lub koncepcyjna,
- z wadami i dysfunkcją wzroku (04-O) w przypadku możliwości skorygowania ich szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L) - pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą aparatów słuchowych,
- z innymi rodzajami niepełnosprawności wynikającymi z chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego i in. – pod warunkiem, że praca nie wymaga znacznego wysiłku fizycznego oraz/lub że jest zorganizowana w taki sposób, aby pracownik miał możliwość regularnego przyjmowania leków i dokonywania niezbędnych zabiegów pielęgnacyjno-medycznych (np. zastrzyków insulinowych).

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 30.06.2018 r.

- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. poz. 1000).
- Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. poz. 723, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 993, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 470, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym. (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 621, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149).
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1876, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1278, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1007, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 160).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. z 2016 r. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Capiga M.: Działalność kredytowa monetarnych instytucji finansowych. Difin, Warszawa 2006.
- Czachórski W., Brzozowski A., Safjan M., Skowrońska-Bocian E.: Zobowiązania. Zarys wykładu. LexisNexis, Warszawa 2004.
- Dragunowicz M., Heropolitańska I., Sterniak-Kujawa J., Sendek W.: Kredytowanie działalności gospodarczej małych przedsiębiorców. Twigger, Warszawa 2001.
- Ganguin B., Bilardello J.: Standard & Poor's Fundamentals of Corporate Credit Analysis. The McGraw – Hill Companies Inc., USA, 2005.
- Gwizdała J.: Ryzyko kredytowe w działalności banku komercyjnego. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2011.
- Heropolitańska I.: Prawne zabezpieczenia zapłaty wierzytelności. Wolters Kluwer, Warszawa 2018.
- Heropolitańska I.: Weksel w obrocie gospodarczym. Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
- Luszniwicz A., Słaby T.: Statystyka stosowana. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1996.
- Mishkin F.S.: The Economics of Money, Banking and Financial Markets. Pearson, Boston 2010.
- Ogólnopolski raport o zaległym zadłużeniu i niesolidnych dłużnikach. BIG, InfoMonitor, InfoDług – Luty 2018, nr 34.
- Ziegel A.: Fundamentals of Credit and Credit Analysis: Corporate Credit Analysis. Createspace Independent Publishing Platform, USA 2015.

Czasopisma:

- Gazeta Bankowa.
- Miesięcznik Finansowy BANK.

Zasoby internetowe [dostęp: 10.07.2018]:

- Ale bank: <http://alebank.pl>
- Analiza finansowa: <https://analizafinansowa.pl>
- Biuro Informacji Kredytowej: <https://www.bik.pl>
- Gazeta Bankowa: <http://www.gb.pl>
- Narodowy Bank Polski: <https://www.nbpportal.pl>
- Polski portal finansowy: <https://www.bankier.pl>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Sektorowa Rama Kwalifikacji dla Sektora Bankowego (SRKKB): <http://kwalifikacje.edu.pl/sektorowa-rama-kwalifikacji-dla-sektora-bankowego-srkb>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Agencja ratingowa	Firma zajmująca się oceną wiarygodności kredytowej podmiotów pożyczających pieniędzy np. funduszy, spółek, banków, organizacji oraz rządów państw oraz oceną instrumentów dłużnych spożytkowanych na rynkach ekonomicznych (ang. credit rating agency). Prowadzi jakościową klasyfikację dłużnych papierów wartościowych i innych zobowiązań ze względu na standing finansowy (sytuację finansową) emitenta za pomocą nadania pożyczkobiorcy poziomu zaufania finansowego przedstawionego za pomocą kodu literowego.	https://mfiles.pl/pl/index.php/Agencja_ratingowa [dostęp: 10.07.2018]
2	Analiza ilościowa	Polega na ustaleniu wysokości i stabilności uzyskiwanych dochodów, które są zapewnieniem spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami w ustalonym przez bank terminie.	https://www.nbportal.pl/slownik/pozycje-slownika/analiza-kredytowa [dostęp: 10.07.2018]
3	Analiza jakościowa	Obejmuje ocenę cech osobowych klienta (wiek, stan cywilny, status majątkowy, wykształcenie, staż pracy itp.), historii współpracy klienta z bankiem oraz ryzyka transakcji kredytowej.	https://www.nbportal.pl/slownik/pozycje-slownika/analiza-kredytowa [dostęp: 10.07.2018]
4	Analiza kredytowa	Służy badaniu zdolności kredytowej kredytobiorcy i stanowi podstawę do oceny ryzyka kredytowego związanego z udzieleniem kredytu danemu podmiotowi.	https://www.nbportal.pl/slownik/pozycje-slownika/analiza-kredytowa [dostęp: 10.07.2018]
5	Audyt	Kontrola przedsiębiorstwa pod względem finansowym i organizacyjnym, wycena jego majątku oraz analiza perspektyw jego rozwoju, przeprowadzana przez ekspertów	https://sjp.pwn.pl/sjp/audyt;2551172.html [dostęp: 10.07.2018]
6	Faktoring	Forma krótkoterminowego finansowania dla firm udzielających tzw. kredytów kupieckich, czyli stosujących odroczone terminy płatności wobec swoich kontrahentów polegająca na wykupie przez firmę faktoringową (faktora) od przedsiębiorstwa (faktora) nieprzeterminowanych należności z tytułu sprzedaży towarów lub usług.	http://www.kuke-finance.pl/o-faktoringu/faktoring-definicja/ [dostęp: 10.07.2018]

7	Firma leasingowa	Podmiot, który specjalizuje się w dostarczaniu kompleksowych rozwiązań leasingowych dla klientów indywidualnych oraz firm jest firmą leasingową, występującą w umowie leasingowej, jako jeden z podmiotów zwanych finansującym bądź leasingodawcą. Firma leasingowa oddaje przedmiot leasingu do użytkowania drugiemu podmiotowi umowy, w zamian za określone wynagrodzenie.	http://wezleasing.pl/baza-wiedzy/ogolna-wiedza-o-leasingu/firma-leasingowa-leasingodawca-lub-finansujacy.html [dostęp: 10.07.2018]
8	Mediana	Miara statystyczna tzw. wartość środkowa (...) w uporządkowanym zbiorze wartości cechy mierzalnej, poniżej i powyżej której znajduje się jednakowa liczba jednostek zbiorowości statystycznej. Mediana to wartość dzieląca wszystkie dane na pół.	Luszniewicz A., Słaby T.: <i>Statystyka stosowana</i> . Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1996. https://wynagrodzenia.pl/slownik/mediana [dostęp: 10.07.2018]
9	Open space	Miejsce, w którym biurka pracowników poustawiane są w jednej dużej przestrzeni, bez podziału na oddzielne pokoje czy gabinety	http://www.euma.org.pl/wydarzenia/co-to-jest-open-space-i-z-czym-sie-go-je.html [dostęp: 10.07.2018]
10	Ryzyko kredytowe/ryzyko transakcji kredytowej	Zagrożenie wynikające z prawdopodobieństwa niewykonania umownych zobowiązań kredytobiorcy wobec banku.	https://www.nbportal.pl/wiedza/artykuly/napoczetek/ryzyko_w_bankach [dostęp: 10.07.2018] autor: Przemysław Leszek, data publikacji: 11 czerwca 2010
11	Umowa kredytowa	Na mocy takiej umowy bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy określoną kwotę środków pieniężnych.	https://prawo.money.pl/porady-prawne/porady/prawo-bankowe/artykul/umowa;kredytu;-definicja,212,0,1022164.html [dostęp: 10.07.2018]
12	Venture capital	Średnio- i długoterminowe inwestycje w przedsiębiorstwa znajdujące się we wczesnych fazach rozwoju, których celem jest osiągnięcie zysku wynikającego z przyrostu wartości przedsiębiorstwa przez odsprzedaż jego akcji lub udziałów po upływie określonego okresu.	https://www.nbportal.pl/slownik/pozycje-slownika/venture-capital [dostęp: 10.07.2018]
13	Wniosek kredytowy	Dokument składany w banku w związku z ubieganiem się o kredyt określający zapotrzebowanie na kredyt, okres kredytowania, terminy i wysokość spłat poszczególnych rat kredytu oraz uzasadnienie wniosku.	https://mikroporady.pl/pomocne-definicje/266-wniosek-kredytowy.html [dostęp: 10.07.2018]
14	Zabezpieczenie kredytu	Zabezpieczenia dla banku przewidzianego w Kodeksie cywilnym i prawie wekslowym oraz zwyczajami przyjętymi w obrocie krajowym i zagranicznym.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1876, z późn. zm.).
15	Zarządzanie ryzykiem	Podejmowanie decyzji i realizacja działań prowadzących do osiągnięcia przez podmiot akceptowalnego poziomu ryzyka.	http://www.mf.gov.pl/c/document_library/get_file?uuid=55094b15-39ee-4364-aa0d-6fc6c8d99a26&groupId=764034 [dostęp: 10.07.2018]
16	Zdolność kredytowa	Zdolność kredytobiorcy, czyli podmiotu ubiegającego się o kredyt, do spłaty kwoty kredytu (rozumianego jako kapitał wraz z odsetkami) w umownych terminach płatności.	https://www.nbportal.pl/slownik/pozycje-slownika/zdolnosc-kredytowa [dostęp: 10.07.2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.